

Laïcitat en xifres

Anàlisi 2025

Qualsevol forma de reproducció, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser efectuada amb l'autorització dels titulars, amb excepció prevista per la llei.

Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia
C/ Avinyó, 44 08002 Barcelona
www.ferrerguardia.org

Autoria: *Josep Mañé i Hungria Panadero*

Col·laboració: *Roger Navarro*

Disseny i maquetació: *Andrea González*

**Ajuntament
de Barcelona**

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Igualtat
i Feminisme**

Índex

Presentació	4
Adscripció a opcions de consciència	6
Religiositat	18
Finançament	20
Educació	25
Ritus de pas	37

Laïcitat en xifres | Anàlisi 2025

Hungria Panadero i Josep Mañé

Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques

Fundació Ferrer i Guàrdia

Presentació

Laïcitat en xifres és una radiografia de les tendències sobre religiositat i secularització a Espanya. En l'edició 2025, donem continuïtat a la recopilació i anàlisi de dades publicades sobre adscripcions de consciència i pràctiques religioses, així com les seves corresponents manifestacions en els àmbits educatiu, tributari i social.

Disposar de dades per comprovar l'evolució de la nostra societat en les seves creences, permet interpretar i analitzar la realitat de la situació de la laïcitat, un principi democràtic bàsic per garantir la llibertat de consciència i la igualtat de tracte de totes les opcions de consciència.

Laïcitat en xifres vol esdevenir el punt de referència en la **recopilació i anàlisi de dades** publicades en diverses fonts **vinculades a la laïcitat** i l'evolució de les opcions de consciència a **Catalunya i a l'Estat espanyol**.

Considerem que disposar de dades quantitatives permet **enriquir i objectivar el debat sobre la situació de la laïcitat a la nostra societat** i les vinculacions existents entre les opcions de consciència i institucions religioses, la ciutadania i les administracions públiques. És a partir de l'anàlisi empírica que podem analitzar la realitat de manera acurada i avançar cap a la desvinculació de les institucions religioses i l'Estat.

Aquestes dades s'han extret de **diverses fonts estadístiques**, d'entre les quals es poden destacar els baròmetres d'opinió del Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS), a través dels quals hem obtingut informació publicada amb regularitat de la població espanyola, així com la seva posició respecte a diverses qüestions relacionades amb la laïcitat o amb la seva adscripció de consciència.

Així mateix, hem consultat altres fonts per a tractar aspectes més concrets, com poden ser el finançament de l'Església catòlica o la matriculació en l'assignatura de religió, entre d'altres. Algunes de les fonts consultades per a tractar aquestes qüestions provenen d'organismes com l'Institut Nacional d'Estadística (INE), el Ministeri d'Educació i Formació Professional (anteriorment Ministeri d'Educació, Cultura i Esports) i el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública (MINHAFP, sigla de la denominació en castellà). També s'han consultat les memòries anuals de la Conferència Episcopal Espanyola, que inclouen informació rellevant sobre el finançament de l'Església i les funcions educatives que duu a terme.

Les dificultats amb les quals ens trobem en la nostra tasca de recopilació i anàlisi de l'estat de la laïcitat es relacionen amb la **dispersió de fonts d'informació**, la **difícil construcció de relacions de variables** de diferents fonts i les **limitacions d'accés i actualització** que ens aportí informació respecte a alguns aspectes determinants de la situació de la laïcitat.

En aquest informe donem continuïtat a l'esquema plantejat en edicions anteriors. Presentem les dades disponibles respecte a l'adscripció a opcions de consciència, finançament, educació i ritus de pas.

Amb tot, en aquesta edició de 2024, donem continuïtat a la tasca de monitoratge del procés de secularització de la societat, així com a l'estat de la laïcitat, recopilant nova informació objectiva que, considerem, és imprescindible per a generar un debat de qualitat i avançar cap a una societat més laica i lliure.

Adscripció a opcions de consciència

L'adscripció a opcions de consciència s'entén com l'adhesió individual a un conjunt de creences, valors i principis ètics que guien les decisions personals i col·lectives. Aquesta adscripció representa el dret fonamental de cada persona a formar, mantenir i expressar lliurement les seves conviccions, en el cas del present estudi, en l'àmbit religiós. En aquest primer apartat, s'analitzen les dades recopilades sobre diferents aspectes que fan referència a l'adscripció a opcions de consciència de la ciutadania de l'Estat espanyol. Les cinc gràfiques que es mostren a continuació presenten dades extrems dels diferents baròmetres mensuals del 2024 publicats pel CIS.

L'anàlisi de l'adscripció a opcions de consciència 2024 ens presenta els següents principals destacats:

- **Estabilització de la proporció de persones no-creients**
- **Majoria de persones no religioses entre la població jove**
- **Existeix una diferència de 10 punts percentuals en la religiositat entre sexes**
- **A Catalunya són majoria les persones no religioses**

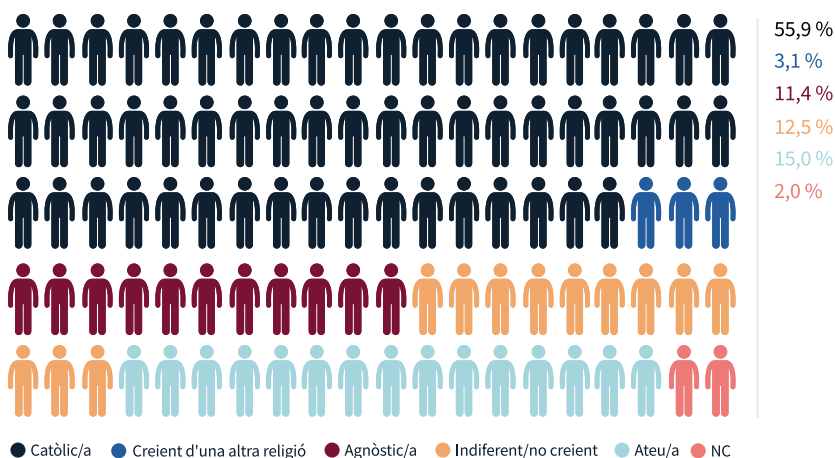
Estabilització de la proporció de persones no-creients

El percentatge de persones que declaren tenir adscripcions de consciència no religiosa (agnòstic/a, indiferent/no-creient i ateu/a) s'ha estabilitzat després d'anys de creixement, reduint-se 2,5 punts amb relació a l'any anterior i situant-se al 39%. Observant la tendència històrica, veiem que no és la primera vegada en els darrers anys que es produeix una davallada puntual de la proporció de no-creients, que en cap cas ha modificat l'evolució general. Amb les dades de les pròximes edicions de l'estudi es podrà determinar si es tracta d'una nova disminució temporal o d'un canvi de tendència.

- **L'agnosticisme i l'ateisme disminueixen lleugerament:** Entre les opcions no religioses, les que han experimentat un major retrocés són les persones atees i agnòstiques. La disminució és de 2,5 punts percentuals respecte a l'any anterior, si bé segueixen representant més d'una quarta part de la població total, fet que ens porta a considerar la seva consolidació social.

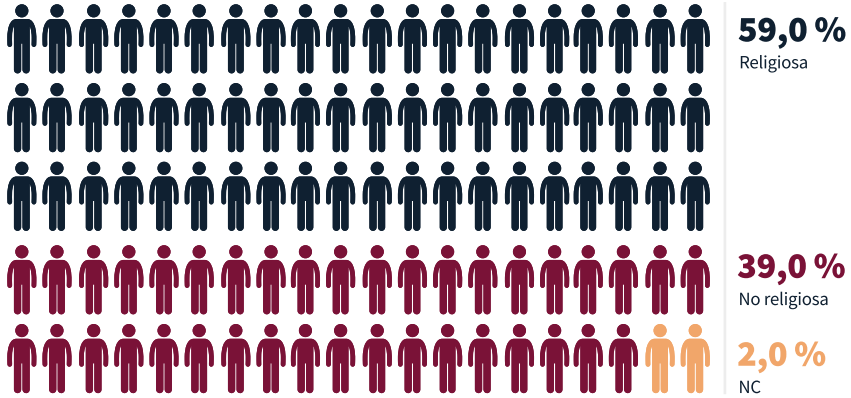
- **Estabilització de la població catòlica:** El nombre de persones que es defineixen com a catòliques experimenten un augment de menys del 2%. Si ho comparem amb l'any anterior, podem observar certa estabilitat, ja que el 2023 la disminució havia estat també de dos punts percentuals respecte del total.
- **Increment de creients d'altres religions:** Per altra banda, la població creient d'altres religions ha crescut durant el darrer any, representant un 3,1% de la població enquestada. Aquest increment pot estar relacionat amb la immigració i la diversificació cultural d'Espanya, per la qual cosa segueixi presumiblement augmentant.

Figura 1. Adscripció a opcions de consciència, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

Figura 2. Adscripció a opcions de consciència. Categories agrupades, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

El gràfic 1 mostra una lleugera disminució que de les persones no religioses, presentant dades similars a les de 2022. 4 de cada 10 persones es consideren no-creients, un fet que confirma la tendència a la secularització de la societat, si bé caldrà esperar a la publicació de les dades dels pròxims anys per analitzar l'evolució de la tendència. Al gràfic 2 es mostren els resultats dels baròmetres mensuals del CIS durant el 2024, en el qual es mostra que en sis dels estudis les persones que es consideren no religioses suposen més del 40%.

Gràfic 1. Evolució de l'adscripció a opcions de consciència no religiosa, 1980-2024, mitjana anual (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres del CIS (mitjanes anuals)

Gràfic 2. Adscripció a opcions de consciència. Categories agrupades, mensual, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS

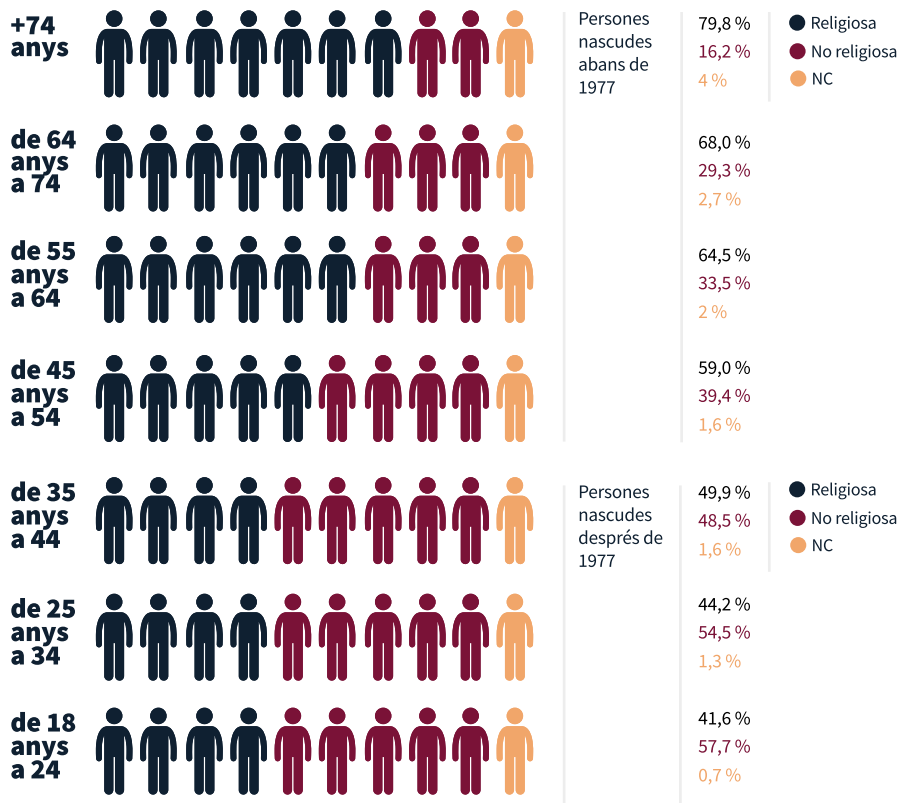
Majoria de persones no religioses entre la població jove

La figura 3 il·lustra clarament com les opcions de consciència varien segons les franges d'edat. Les generacions més joves mantenen la tendència marcada cap a la no religiositat, si bé en la franja entre els 35 i els 44 anys el percentatge de població religiosa torna a ser lleugerament superior a la que es declara no-creient. Les generacions de més edat són les que mantenen una major proporció de religiositat, dibuixant-se una clara relació entre l'edat i la religiositat.

Val a dir que, respecte de l'any anterior, totes les franges han experimentat un lleuger retrocés en les opcions de consciència no religioses. En el cas de les persones joves de 25 a 34 anys és on s'ha produït una reducció més important, sent del 5,2%. Per contra, la franja de 75 anys o més ha estat la que menys ha canviat, amb un augment d'opcions religioses d'un 1,6% i reportant més estabilitat que la resta de poblacions d'edat.

L'adscripció a opcions de consciència segons grups d'edat ens permet observar que el relleu generacional consolida les opcions de consciència no religioses entre les franges joves. Com hem indicat, l'estabilització de les dades fa que sigui d'especial interès observar l'evolució dels pròxims anys per determinar quina és la tendència en els diferents grups d'edat.

Figura 3. Adscripció a opcions de consciència (religiosa – no religiosa), segons grups d'edat, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

Existeix una diferència de 10 punts percentuals en la religiositat entre sexes

L'adscripció a opcions de consciència no religiosa en els homes, percentualment, és major que en les dones. Aquesta xifra repeteix el que s'observa històricament en la societat espanyola, que les dones tendeixen a ser més religioses que els homes. De fet, la diferència percentual entre opcions de consciència és del 10% entre homes i dones. A la vegada, són les dones les que presenten una reducció més elevada en opcions de consciència no religiosa amb relació a l'any 2023, disminuint en un 2,4% davant de l'1,7% de diferència dels homes.

Creuant les variables de sexe i edat es pot observar com el percentatge de dones que es considera religiosa és sensiblement superior al dels homes per a totes les franges d'edat. Les majors diferències entre sexes es dona en l'ateisme, amb major representació d'homes, i, en el grup dels qui es consideren practicants del catolicisme, amb major presència de dones.

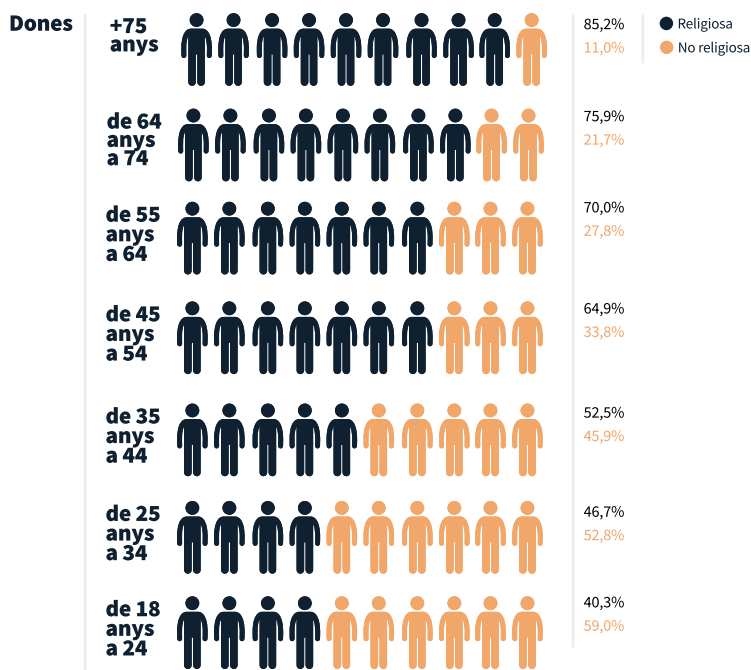
Figura 4. Adscripció a opcions de consciència (religiosa – no religiosa), segons sexe, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2023 del CIS (mitjana)

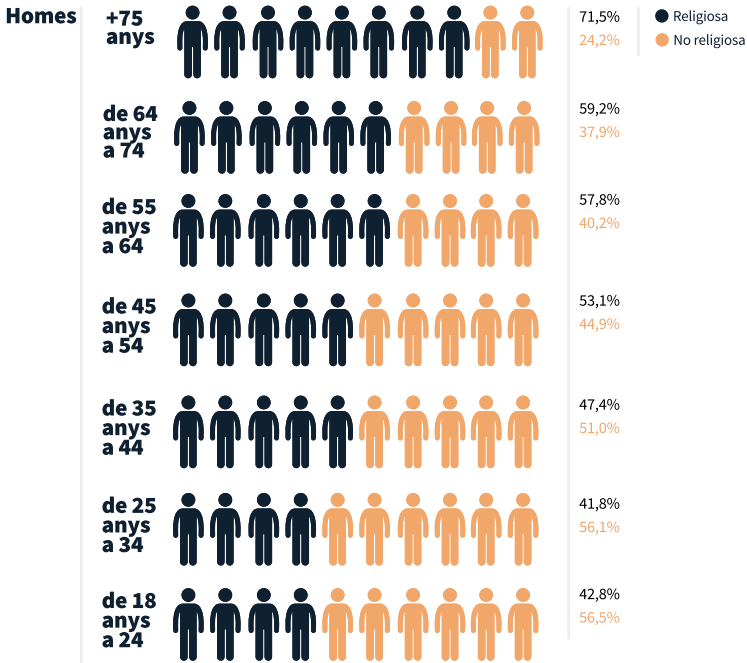
La figura 5 i 6 aprofundeix en l'anàlisi mostrant la distribució de les opcions de consciència segons sexe i grups d'edat. Permet veure com les tendències religioses canvien tenint en compte el sexe i l'edat. Filtrant per aquestes variables, observem que entre les persones més joves (de 18 a 24 anys), les dones que es declaren no religioses constitueixen el 59%, mentre que en el cas dels homes aquesta proporció és lleugerament menor, del 56,3%. En la resta de franges d'edat, la proporció d'homes no-creients és superior al de les dones, fet que s'accentua en les franges d'edats més elevades.

Figura 5. Adscripció a opcions de consciència (religiosa – no religiosa), dones, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

Figura 6. Adscripció a opcions de consciència (religiosa – no religiosa), homes, 2024 (%)

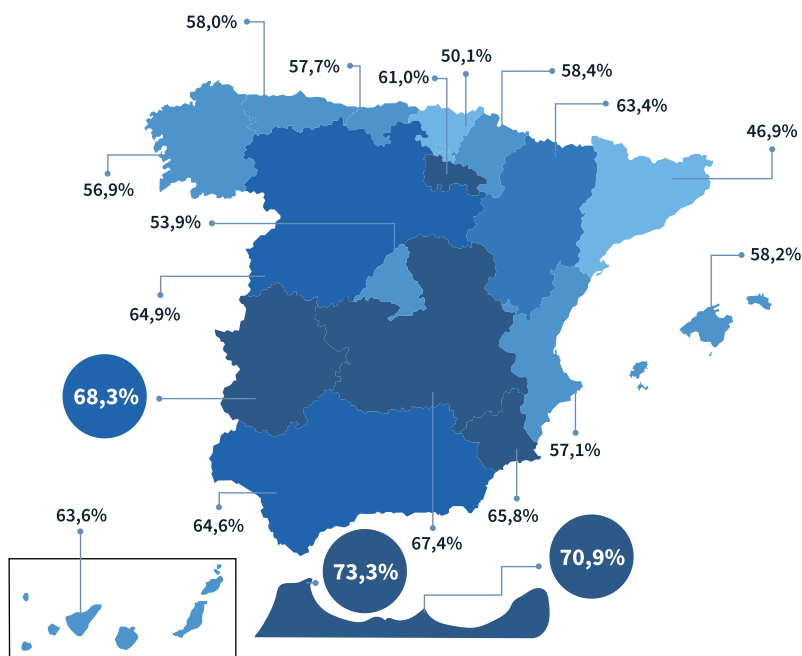
Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

A Catalunya són majoria les persones no religioses

En el mapa que es mostra a continuació es poden observar les variacions territorials de les adscripcions de consciència, destacant les comunitats amb major proporció de persones no religioses i aquelles on la religiositat és més prevalent. Catalunya és el territori amb una major proporció de persones no religioses, que supera la meitat de la població (51,3%), seguit del País Basc, on la població que es declara no-creient suposa el 47,4%. La tercera comunitat amb més població no religiosa és Madrid, sent aquesta una mica més del 44,6%.

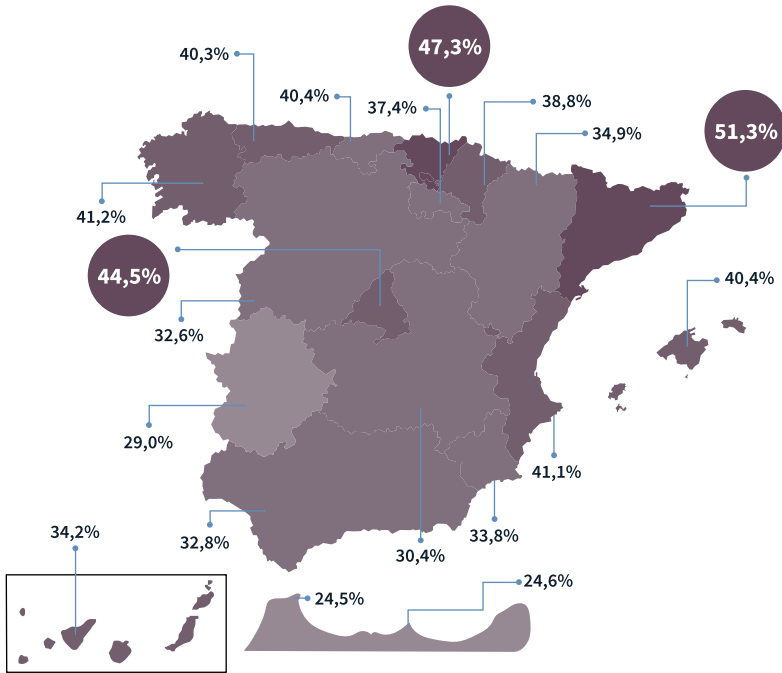
Per altra banda, es repeteix el mateix patró de fa un any en què les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla tenen més d'un 70% de persones religioses, seguides de les comunitats autònomes d'Extremadura (68,3%) i Castella-la Manxa (67,5%).

Figura 7. Adscripció a opcions de consciència (religiosa), segons comunitats autònomes, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

Figura 8. Adscripció a opcions de consciència (no religiosa), segons comunitats autònomes, 2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres de gener a desembre de 2024 del CIS (mitjana)

Religiositat

En aquest apartat s'analitzen les dades recopilades sobre diferents aspectes que fan referència a la religiositat de la ciutadania a partir de dades presentades en els diferents baròmetres del CIS publicats durant els darrers anys.

La religiositat de la població és un indicador clau de la rellevància de la religió en la vida de les persones creients. Aquesta informació ens ajuda a comprendre com es practiquen les diferents religions a la nostra societat, i es manifesta principalment a través de l'assistència a cerimònies religioses, excloent-ne les de caràcter social com bodes i funerals.

A grans trets, una primera anàlisi de la pràctica de la religiositat ens porta a presentar el següent enunciat destacat:

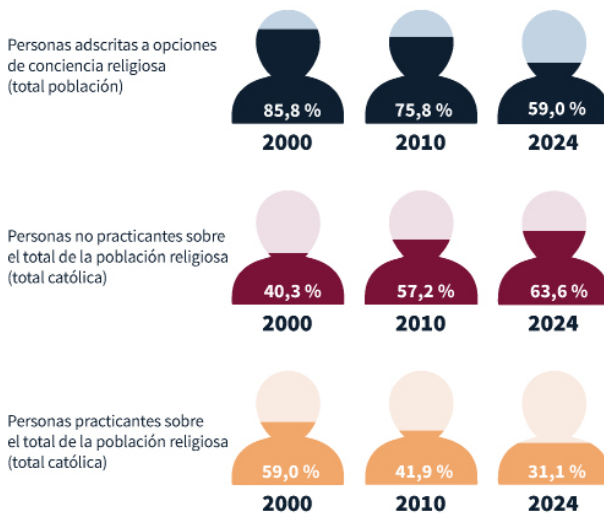
→ **Es redueix el nombre de persones practicants entre la població religiosa**

Com ja s'ha anticipat en les anàlisis anteriors, aquest any observem un lleuger repunt en les persones adscrites a opcions de consciència religiosa. Malgrat aquesta tendència, es presenta una reducció del nombre de persones religioses practicants.

Concretament, la figura 11 mostra que el 63,6% de les persones catòliques no són practicants, una xifra que s'ha incrementat lleugerament amb relació a anys anteriors. Serà també en les pròximes edicions de l'estudi que podrem confirmar la tendència a l'increment de les perso-

nes no practicants, la proporció de les quals s'ha anat incrementant en el transcurs dels últims anys.

Figura 9. Evolució de les persones practicants i no practicants de la religió catòlica sobre el total de població adscrita a opcions de consciència religiosa, 2000-2024 (%)

Font: elaboració pròpia a partir dels baròmetres del CIS (mitjana)

Finançament

El finançament estatal de les confessions religioses és possiblement un dels principals indicadors de la vinculació entre les administracions públiques i les institucions religioses. A l'Estat espanyol, una part dels impostos dels contribuents es destina al finançament de l'Església catòlica a través de l'assignació tributària de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF).

L'Església catòlica és l'única entitat privada a la qual s'assignen diners d'aquest impost de forma directa. Es tracta d'un 0,7% de la declaració de la renda de cada assignació que es deixen d'ingressar a la caixa comuna, amb una afectació a tota la ciutadania per la disminució que suposa als pressupostos generals.

El sosteniment econòmic d'aquesta única confessió religiosa es basa en els acords concordataris d'Espanya amb la Santa Seu. Aquest tractat internacional signat el 1979 va ser una actualització del Concordat que mantenia el règim franquista amb l'Església.

L'anàlisi del finançament a l'Església catòlica via IRPF ens presenta els destacats següents:

- **Només 1 de cada 10 contribuents marca únicament la X de l'Església catòlica**
- **Xifra rècord de 297,7 M€ per a l'Església catòlica**
- **Continuisme en les contribucions a les caselles de l'Església catòlica i d'altres fins**

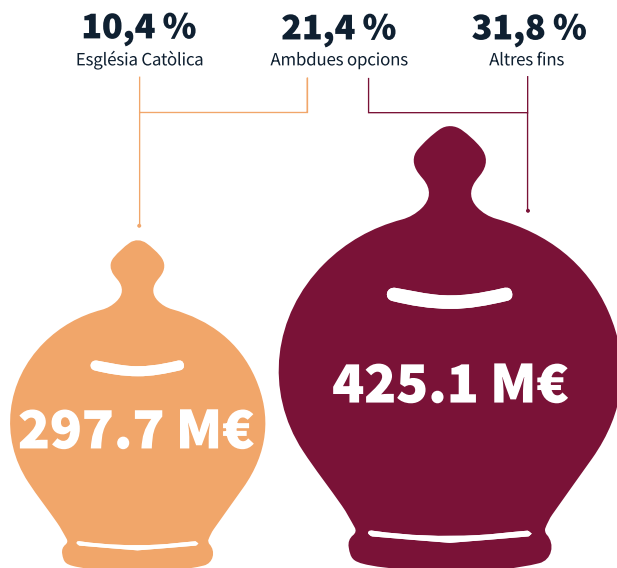
Només 1 de cada 10 contribuents marca únicament la X de l'Església catòlica

En la darrera dècada s'observa una disminució de 10 punts percentuals en la proporció de contribuents que marquen exclusivament la casella de l'Església catòlica, arribant fins al 10,4% el 2021. Aquest descens es complementa amb una estabilització en la proporció de contribuents que escullen tant l'Església catòlica com altres fins socials, mantenint-se en un 21,4%. Aquestes xifres responen a un canvi en les preferències poblacionals pel que fa a l'assignació dels seus recursos tributaris, reflectint un menor suport exclusiu a l'Església catòlica, mentre que les opcions combinades no mostren una variació substancial.

Xifra rècord de 297,7 M€ per a l'Església catòlica

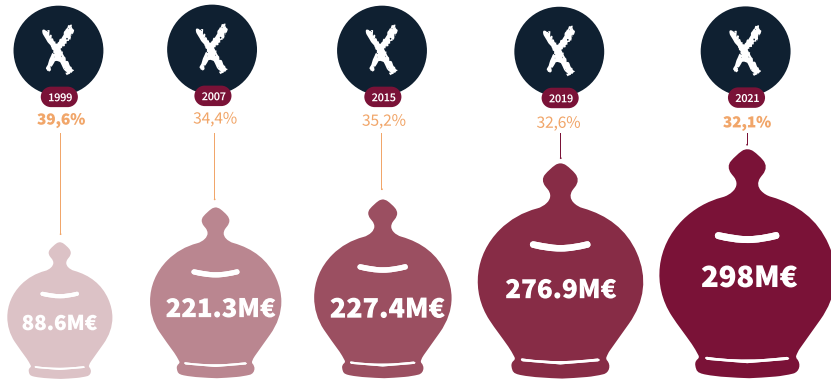
El 2021, l'assignació tributària a l'Església catòlica assoleix la suma de 297,7 milions d'euros, sent aquesta la xifra més alta de la sèrie històrica analitzada. Aquesta representa una represa en l'evolució creixent dels ingressos que l'Església obté a través de la declaració de la renda. L'evident relació inversa entre la baixada del percentatge de persones que marquen la casella de l'Església exclusivament i l'augment de la xifra en milions d'euros indicaria que l'import continua sent sostingut en gran manera per les persones amb alts nivells de renda.

Figura 10. Evolució de l'assignació tributària a l'Església catòlica i altres fins d'interès social. IRPF 1998-2021

Font: elaboració pròpia a partir de la memòria de l'Administració Tributària (diversos anys). (*) A partir de l'any 1999 es pot col·laborar amb les dues opcions (Església catòlica i altres fins d'interès social). (**) Les dades del 2007 no són comparables amb les d'exercicis anteriors a causa de la reforma de l'impost que va entrar en vigor aquell any, i del canvi del percentatge de la quota íntegra destinada al sosteniment de l'Església catòlica.

Figura 11. Evolució de l'assignació tributària a l'Església catòlica. IRPF de 1998-2021 (% de contribuents / milions €)

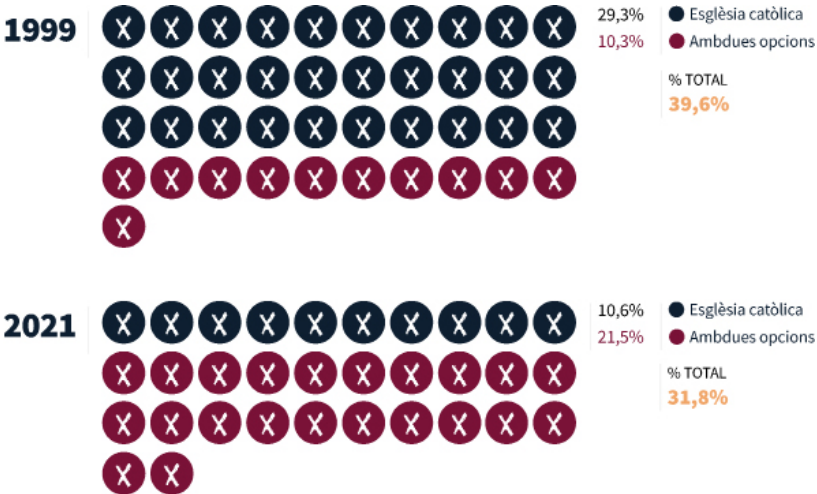
Font: elaboració pròpia a partir de la memòria de l'Administració Tributària (diversos anys).

(*) A partir de l'any 1999 es pot col·laborar amb les dues opcions (Església catòlica i altres fins d'interès social). (**) Les dades del 2007 no són comparables amb les d'exercicis anteriors a causa de la reforma de l'impost que va entrar en vigor aquell any, i del canvi del percentatge de la quota íntegra destinada al sosteniment de l'Església catòlica.

Continuisme en les contribucions a les caselles de l'Església catòlica i d'altres fins

En els darrers anys, s'intensifica la tendència a la baixa del nombre de persones que marquen la casella de l'Església catòlica (sigui com a única opció o conjuntament amb altres fins), fet que s'explicaria per la disminució de la proporció de contribuents que marquen únicament la casella de l'Església catòlica, que baixa fins al 10,4% el 2021, així com per la continuïtat de les persones que marquen ambdues opcions (Església i altres fins social), que es manté en el 21,4%.

Figura 12. Evolució de la proporció de contribuents que marquen la casella de l'Església catòlica o ambdues opcions. IRPF de 1998-2021

Font: elaboració pròpia a partir de la memòria de l'Administració Tributària (diversos anys). (*) A partir de l'any 1999 es pot col·laborar amb les dues opcions (Església catòlica i altres fins d'interès social). (**) Les dades del 2007 no són comparables amb les d'exercicis anteriors a causa de la reforma de l'impost que va entrar en vigor aquell any, i del canvi del percentatge de la quota íntegra destinada al sosteniment de l'Església catòlica.

Educació

L'educació és un dels àmbits on la religió té una major presència. En primer lloc, en l'escolarització d'infants en l'elecció de centres educatius públics o d'ideari religiosos concertats i privats. En segon terme, en la tria de l'assignatura de religió o d'activitats alternatives, una altra expressió de les adscripcions de consciència de la població. A Espanya, s'imparteix aquesta assignatura des de primària fins a batxillerat. En el present apartat s'analitzen diversos paràmetres on s'observa la interacció directa o indirecta de l'Església catòlica en l'àmbit educatiu, que es concreten, tenint en compte les dades disponibles, en la matriculació en centres confessionals, així com en l'evolució de l'assignatura de religió (nombre d'alumnes i de professorat).

De l'anàlisi de les dades referents a aquest vincle entre religió i sistema educatiu, es destaca:

- **2 de cada 10 alumnes estan matriculats a centres educatius confessionals**
- **Castellà i Lleó, La Rioja i el País Basc són les CCAA amb més alumnat matriculat en centres catòlics**
- **Els centres educatius catòlics són pràcticament tots concertats**
- **Augmenta el nombre d'alumnat que fa activitats alternatives a la religió**
- **Al País Basc, Catalunya i les Illes Balears la majoria de l'alumnat no cursa religió**
- **Es redueix el nombre d'alumnat que cursa religió, si bé el professorat creix**

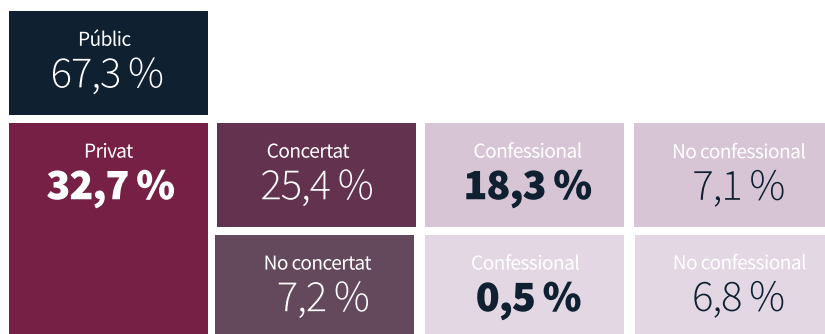
2 de cada 10 alumnes estan matriculats a centres educatius confessionals

En el curs 2021-2022, el 67,3% de l'alumnat a l'estat està matriculat en centres públics, mentre que el 32,7% estudia en centres privats. Entre aquests centres privats, el 25,4% són concertats, que reben finançament públic parcial, i el 7,2% són no concertats: sense suport públic.

Dins de l'ensenyament privat, un 18,3% dels alumnes assisteixen a centres confessionals, els quals ofereixen una formació amb orientació religiosa, mentre que un 6,8% estudien en centres no confessionals, amb una formació laica o sense orientació religiosa específica.

Aquestes dades revelen que, malgrat que la majoria de l'alumnat està en centres públics, els centres confessionals juguen un paper significatiu en l'educació privada, amb gairebé 2 de cada 10 alumnes matriculats en aquestes institucions.

Figura 13. Alumnat segons la dependència i titularitat del centre, 2021-2022 (%)

Font: Datos y cifras de la Educación Católica. Curso 2021-2022, Escuelas Católicas. I, Las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores del Ministerio d'Educació i Formació Professional, curs 2010-2022

Castellà i Lleó, La Rioja i el País Basc són les CCAA amb més alumnes matriculats a centres catòlics

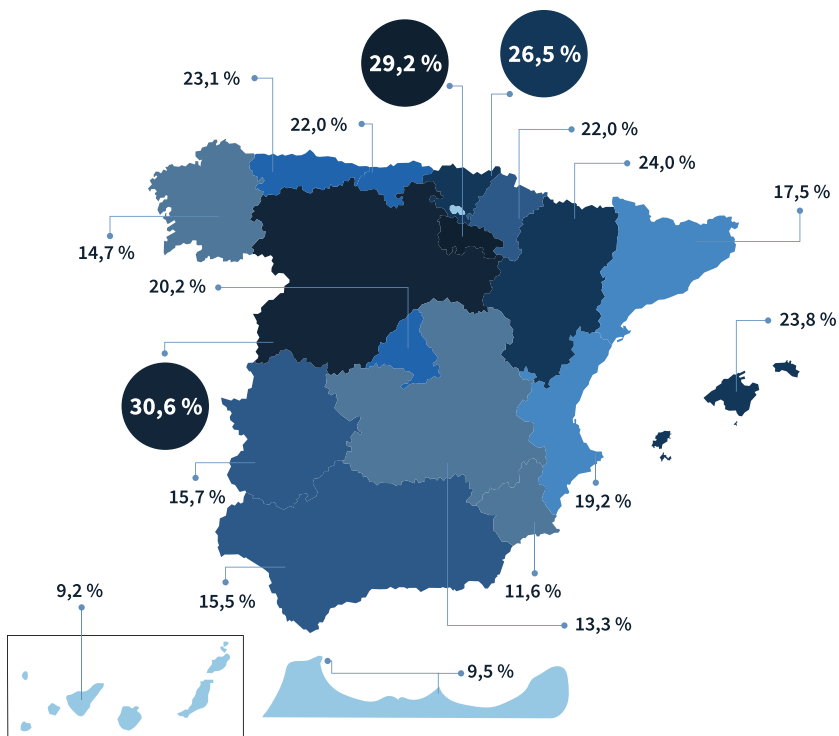
En el curs 2021-2022, el nombre total d'alumnat matriculat en centres catòlics a Espanya arriba a 1.509.280.

Les comunitats autònomes amb un percentatge més alt d'alumnes en centres catòlics són Castella i Lleó, La Rioja i el País Basc. A Castella i Lleó, un 30,6% de l'alumnat està inscrit en centres catòlics, destacant-se com la regió amb la proporció més gran. La Rioja segueix amb un 29,2%, mentre que el País Basc té un 26,5% dels seus alumnes en aquests centres.

En contrast, les regions amb menor proporció d'alumnat en centres catòlics són les Canàries, amb només un 9,2%, Ceuta i Melilla amb un 9,5%, i Múrcia amb un 11,6%.

Aquestes dades subratllen una variabilitat significativa en la preferència per l'educació catòlica a través del territori espanyol, amb les regions de Castella i Lleó, La Rioja i el País Basc mostrant una clara inclinació cap a aquesta modalitat educativa en comparació amb altres comunitats autònomes.

Figura 14. Alumnat total i matriculat en centres confessionals, segons comunitat autònoma (ensenyament no universitari), 2021-2022 (%)

Font: Datos y cifras de la Educación Católica. Curso 2021-2022, d'Escuelas Católicas, i Las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores, del Ministeri d'Educació i Formació Professional, curs 2021-2022

Els centres educatius catòlics són pràcticament tots concertats

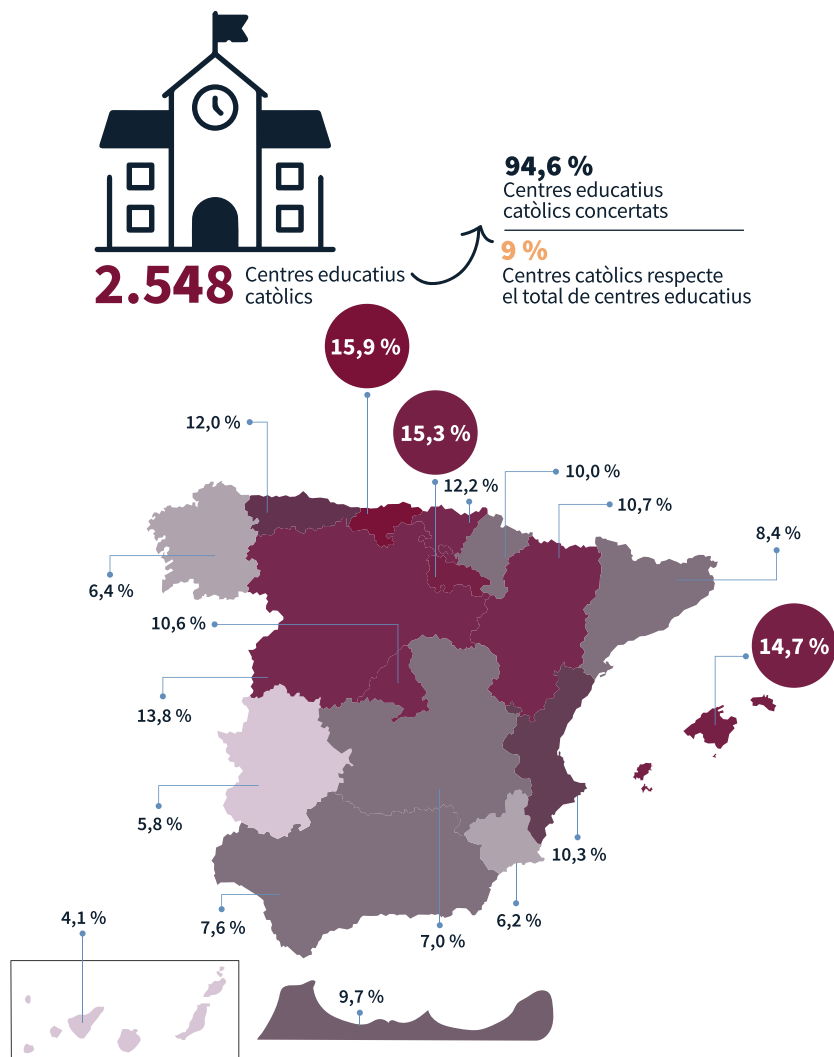
En el curs 2020-2021, Espanya compta amb 2.548 centres educatius catòlics, dels quals un destacat 94,6% són centres concertats. Això significa que pràcticament tots els centres catòlics són concertats, rebent finançament públic parcial.

En l'àmbit estatal, els centres catòlics representen el 9% del total de centres educatius. Les comunitats autònomes amb una major proporció de centres catòlics són Cantàbria, La Rioja i les Illes Balears, amb percentatges que van del 14,1% al 15,9%.

En contrast, les regions amb menor representació són les Canàries, Extremadura i Múrcia, amb percentatges que oscil·len entre el 4,0% i el 6,1%.

Aquestes dades revelen que, mentre que els centres catòlics tenen una presència significativa en algunes regions, la seva major part és de caràcter concertat, destacant la influència del finançament públic en l'educació religiosa a Espanya.

Figura 15. Centres catòlics concertats segons comunitat autònoma (ensenyament no universitari), 2021-2022 (%)

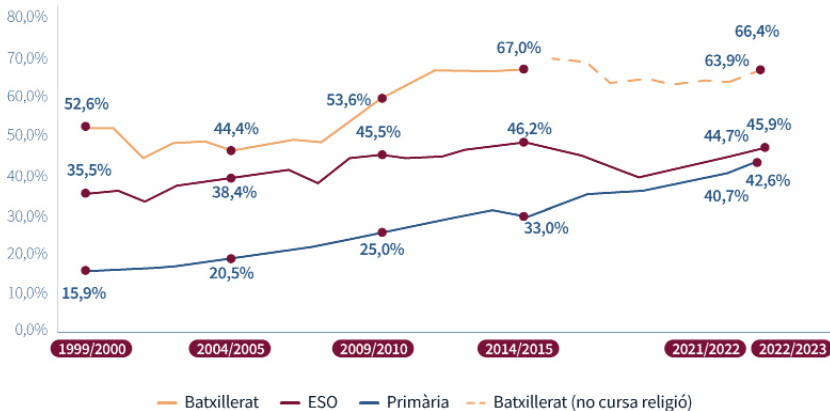
Font: Datos y cifras de la Educación Católica. Curso 2021-2022, d'Escuelas Católicas. I, Las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores del Ministeri d'Educació i Formació Professional, curs 2010-2022

Augmenta el nombre d'alumnat que fa activitats alternatives a la religió

Actualment, el 42,6% dels alumnes de Primària i el 45,9% dels d'ESO participen en activitats alternatives a l'assignatura de religió. Aquestes xifres han augmentat significativament en les darreres dues dècades, mostrant una tendència similar en ambdós nivells educatius. També és notable la progressió de la primària en comparació amb l'ESO que, des del 1999-2000 ha augmentat en un 10,4% davant de la primera, que ho ha fet en un 26,7%.

Pel que fa al batxillerat també es repeteixen les tendències anteriors. Tenint en compte que les dades referents al batxillerat d'ençà del curs 2015-2016 fan èmfasi als estudiants que no cursen l'assignatura de religió, aquesta es planta al 66,4% en el curs 2022-2023. Això confirmaria certa represa i un apropament a la xifra més elevada assolida el curs 2018-2019.

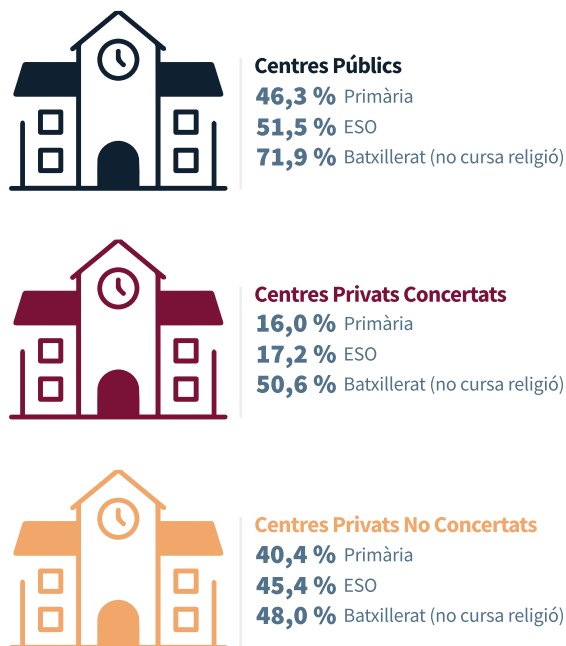
Gràfic 4. . Evolució de l'alumnat que va cursar activitats alternatives, segons el nivell educatiu, 1999-2000/2022-2023

Font: elaboració pròpia a partir de "las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores. La enseñanza de la religión" del Ministeri d'Educació i Formació Professional (diversos anys)

La tipologia del centre educatiu influeix significativament en les opcions de l'alumnat en relació amb l'assignatura de religió. Són els centres públics aquells on més alumnes cursen activitats alternatives a la religió. En els centres privats hi ha diferències prou significatives: en els no concertats hi ha certa estabilitat respecte als alumnes que cursen assignatures alternatives, mantenint-se als volts del 45% en les tres franges educatives, per contra, en els concertats les alternatives són molt poc presents en els nivells d'educació obligatòria, si bé durant el batxillerat un 50,6% dels alumnes opten per aquestes activitats alternatives a la religió.

Figura 16. Alumnat que va cursar activitats alternatives, segons la tipologia de centre, curs 2022-2023 (%)

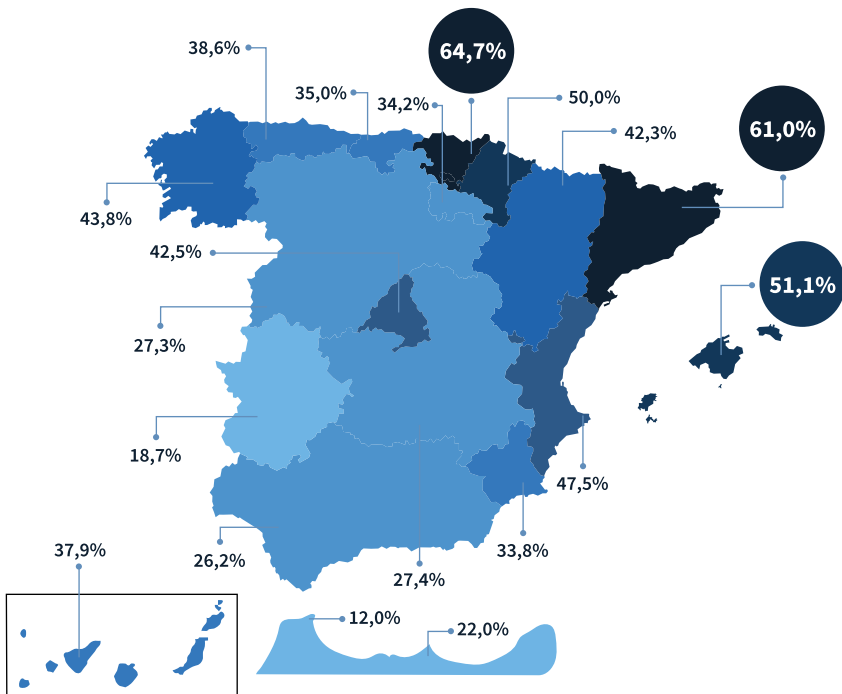

Font: elaboració pròpia a partir de "las cifras de educación en España (edición 2023). La enseñanza de la religión" del Ministeri d'Educació i Formació Professional

Al País Basc, Catalunya i les Illes Balears la majoria de l'alumnat no cursa religió

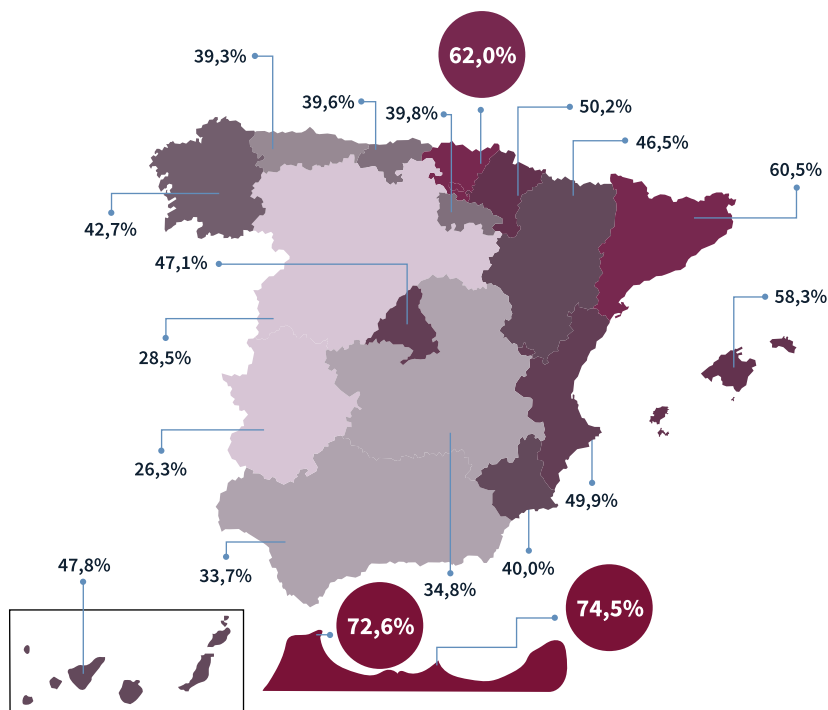
Continuem observant diferències territorials destacables, sobretot a la Primària i a l'ESO. Per una banda, trobem Andalusia i Extremadura com a comunitats amb xifres més baixes d'alumnat que cursa alternatives a la religió. Per l'altre, al País Basc, Catalunya, les Illes Balears i Navarra són comunitats on la major part de l'alumnat opta per activitats alternatives a l'assignatura de religió als nivells bàsics d'ensenyament.

Figura 17. Alumnat que va cursar activitats alternatives en primària, segons comunitats/ciutats autònomes, curs 2022-2023 (%)

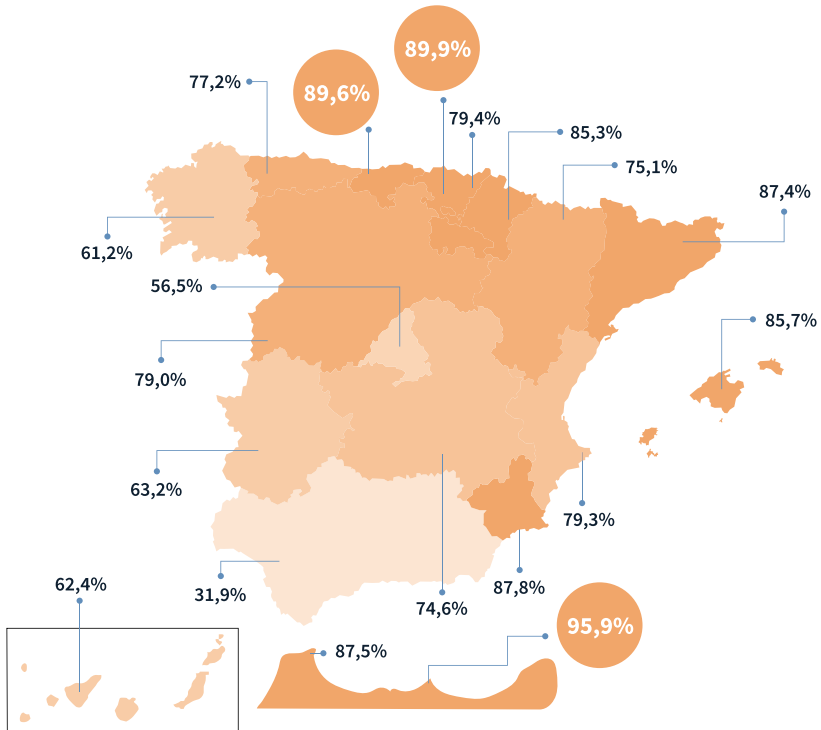
Font: "Las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores. La enseñanza de la religión" del Ministeri d'Educació i Formació Professional, curs 2022-2023

Figura 18. Alumnat que va cursar activitats alternatives en secundària, segons comunitats/ciutats autònomes, curs 2022-2023 (%)

Font: "Las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores. La enseñanza de la religión" del Ministeri d'Educació i Formació Professional, curs 2022-2023

Figura 19. Alumnat que va cursar activitats alternatives en batxillerat (no cursa religió), segons comunitats/ciutats autònomes, curs 2022-2023 (%)

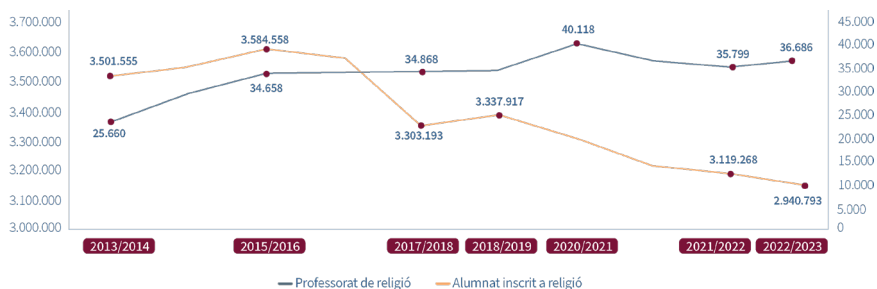
Font: "Las cifras de educación en España. Estadísticas e indicadores. La enseñanza de la religión" del Ministeri d'Educació i Formació Professional, curs 2022-2023

Es percep una tendència a l'increment dels alumnes matriculats a assignatures alternatives, la qual es consolida al Batxillerat amb set comunitats que superen el 85%, on destaquem el cas de Ceuta (95%). En termes generals, la religió va perdent força a mesura que s'avança en el nivell d'estudis, tal com es reflecteix en el còmput percentual total.

Es redueix el nombre d'alumnat que cursa religió, si bé el professorat creix

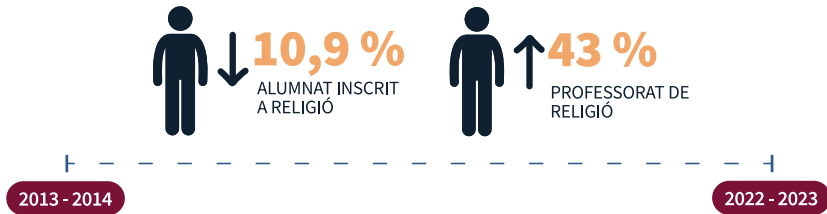
En el curs 2022-2023, el nombre d'alumnes matriculats a religió ha disminuït fins als 2.940.793, quasi 180.000 menys que durant el curs anterior. Per contra, el professorat de religió experimenta un increment de quasi 900 incorporacions, assolint la xifra dels 36.686. Això semblaria contradir la tendència a l'adequació que es podia interpretar al curs 2020/2021 amb la davallada en el nombre total de professorat per l'aproximació a les xifres d'alumnat matriculat a l'assignatura de religió.

Gràfic 5. Evolució de l'alumnat que cursa religió i del professorat de religió (estudis no universitaris), cursos 2013-2014/2022-2023

Font: elaboració pròpia a partir de Memoria anual de actividades de la Iglesia católica en España, anys 2014-2022

Figura 20. Evolució de l'alumnat que cursa religió i professorat de religió (estudis no universitaris) (base 2013-2014 = 100)

Font: elaboració pròpia a partir de Memoria anual de actividades de la Iglesia católica en España, anys 2014-2022

Ritus de pas

Els ritus de pas són un indicador del vincle entre els rituals religiosos i la societat, així com del seguiment dels preceptes religiosos per part de la ciutadania. Cada confessió religiosa presenta unes normes i costums diferents, si bé les dades sobre aquestes són realment limitades. En aquest sentit, la cerimònia del matrimoni és una de les poques que disposa d'un seguiment estadístic acurat i regular.

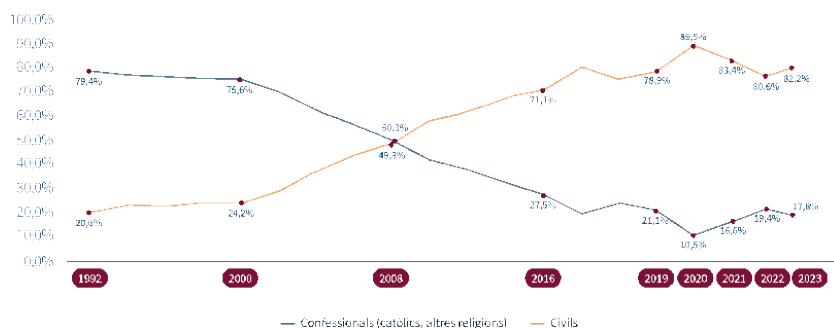
L'anàlisi de les dades disponibles sobre els ritus de pas ens presenta els següents tres destacats:

- Els matrimonis civils són l'opció majoritària
- Catalunya és la tercera comunitat autònoma amb més matrimonis civils, després de les Illes Balears i del País Basc
- Els naixements fora del matrimoni s'estabilitzen al 50%

Els matrimonis civils són l'opció majoritària

Els matrimonis civils tornen a presentar un increment després de dos anys de reducció. Concretament, l'any 2023 el 82,2% dels matrimonis a l'estat van ser civils, mentre que els confessionals van representar el 17,8%. Com es detalla a continuació, aquest creixement dels matrimonis civils s'ha produït a la pràctica totalitat de les comunitats autònomes, i consoliden la tendència de creixement dels matrimonis no confessionals que s'observa des de l'any 2000.

Gràfic 6. Evolució de matrimonis segons la tipologia, 1992-2023 (%)

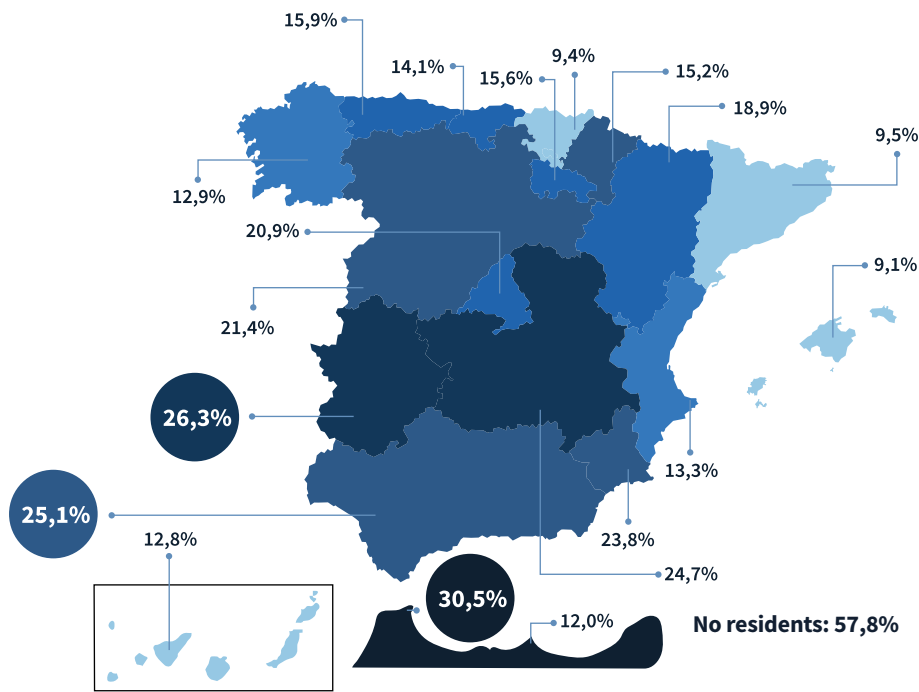
Font: elaboració pròpia a partir de Moviment natural de la població de l'INE.

Catalunya és la tercera comunitat autònoma amb més matrimonis civils, després de les Illes Balears i del País Basc

Com s'ha mencionat, s'ha produït un creixement dels matrimonis civils en totes les Comunitats autònomes, excepte en el cas de Galícia, on es mantenen les xifres de l'any anterior. Les Illes Balears, el País Basc i Catalunya són les comunitats on es celebren més matrimonis civils, tot i que, percentualment, on més creixen és a la Rioja (+2,9%), al Principat d'Astúries (+2,7%) i, sobretot, a la ciutat autònoma de Ceuta (+25,6%). L'any 2023, doncs, tanca amb un percentatge de matrimonis civils del 82,3% del total.

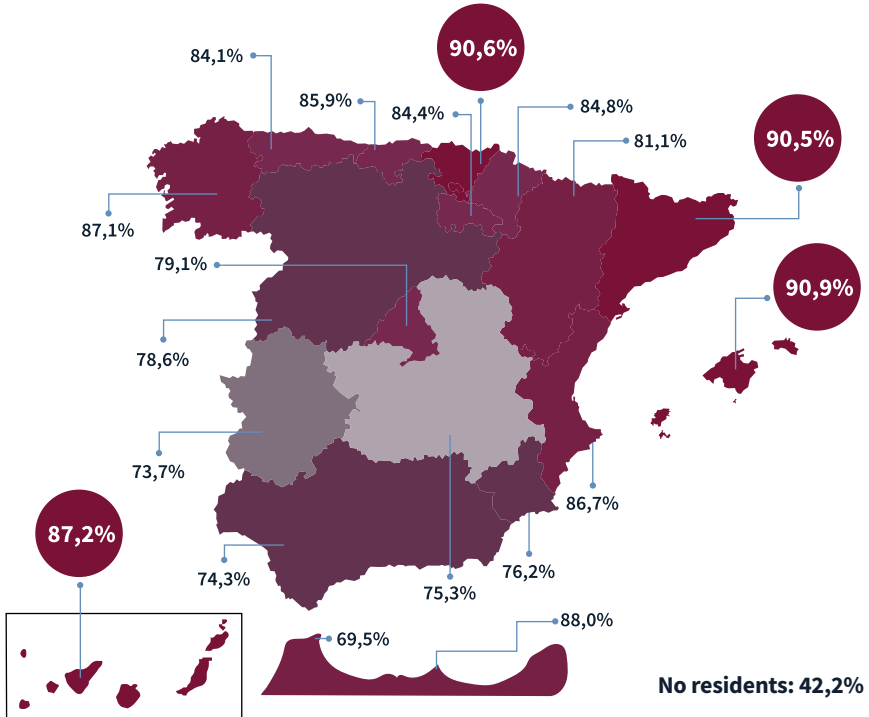
A Catalunya, el 90,5% dels matrimonis són de caràcter civil. Per contra, hi ha comunitats que encara preserven xifres de matrimonis religiosos al voltant del 25% com, per exemple, les dues Castelles, Andalusia, la Regió de Múrcia o bé Extremadura, sent aquesta la comunitat que passa aquesta xifra (+1,3%).

Figura 21. Matrimonis confessionals, per comunitats autònomes/ciutats, 2023 (%)

Font: elaboració pròpia a partir de Moviment natural de la població de l'INE

Figura 22. Matrimonis civils, per comunitats autònomes/ciutats, 2023 (%)

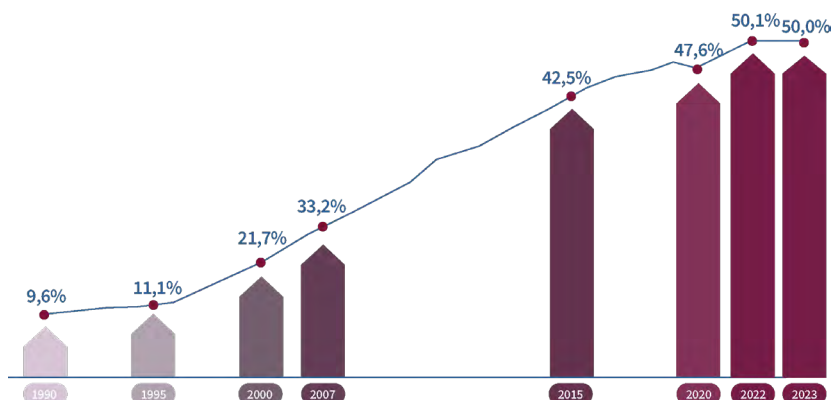

Font: elaboració pròpia a partir de Moviment natural de la població de l'INE

Els naixements fora del matrimoni s'estabilitzen al 50%

El 2022, per primera vegada, el percentatge de naixements fora del matrimoni superava el 50%, arribant al 50,1%. Aquest any, es consoliden aquestes xifres, donat que els naixements fora del matrimoni es mantenen al voltant de la meitat del total. Les dades dels pròxims anys ens mostraran l'evolució d'aquesta tendència, que en termes generals s'ha desenvolupat a l'alça des del 1996.

Figura 23. Naixements fora del matrimoni, 1990-2023(%)

Font: elaboració pròpia a partir de Moviment natural de la població de l'INE.

FUNDACIÓ
FERRER i GUÀRDIA